

Sidensjö Vindkraft Elnät AB
c/o NV Nordisk Vindkraft AB
Lilla Bommen 1
411 04 GÖTEBORG

Fastställande av intäktsram

Beslut

- 1 Energimarknadsinspektionen (Ei) fastställer intäktsramen för Sidensjö Vindkraft Elnät AB, 556890-2166, avseende redovisningsenhet RER00908 till högst 29 765 tkr för perioden 1 oktober 2014 - 31 december 2015 i 2013 års prisnivå.

Intäktsramen kommer efter perioden att justeras för vart och ett av åren i perioden med följande faktorprisindex genom att

- a) Kapitalbasens nuanskaffningsvärde räknas om med faktorprisindex för byggnader¹.
- b) Den löpande påverkbara kostnaden räknas om med faktorprisindex för elnätsföretag – regionnät avseende löpande påverkbara kostnader² och
- c) Den löpande opåverkbara kostnaden räknas om med faktorprisindex för elnätsföretag – regionnät avseende den löpande opåverkbara kostnaden³.

Efter periodens slut ska det faktiska utfallet avseende investeringar och utrangeringar jämföras med prognosen för investeringar och utrangeringar i kapitalbasen. Vidare ska den löpande opåverkbara kostnaden jämföras med det faktiska utfallet. Om det faktiska utfallet i dessa delar avviker från prognoserna kan intäktsramen komma att omprövas.

- 2 Beslutet gäller omedelbart.

Bakgrund

Yrkanden m.m.

Sidensjö Vindkraft Elnät AB, 556890-2166, (fortsättningsvis benämnt företaget) påbörjar under hösten 2014 överföring av el från en ny vindkraftspark i Örnsköldsviks kommun, Västernorrlands län. I ansökan som inkom till Ei den 30 april 2014 och som kompletterats flertalet gånger, senast den 2 september 2014, yrkar företaget att Ei fastställer intäktsramen för perioden 1 augusti 2014 – 31 december 2015 till 32 626 tkr. Den yrkade

---

¹ Framtaget av SCB, se bilaga 4

² Framtaget av SCB, se bilaga 5

³ Framtaget av SCB, se bilaga 5

intäktsramen omfattar redovisningsenhet RER00908 med linjekoncession 8928A och 8928B.

Företagets uppgifter till grund för bedömning av en skälig intäktsram

Allmänt

Företaget har till grund för sin ansökan om intäktsram haft att redovisa de uppgifter som följer av Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek.

Företaget har rapporterat nedan angivna uppgifter om kapitalkostnaden samt uppskattningar om storleken på de löpande kostnaderna under perioden.

Företagets enda kund är Sidensjö Vindkraft AB.

Kapitalkostnader

Företaget har inte redovisat några anläggningar som ska ingå i kapitalbasen vid verksamhetens start. Företaget har prognostiserat investeringar för perioden 1 augusti 2014 – 31 december 2015 till ett värde om 124 425 tkr. Företaget har inte redovisat några prognostiserade utrangeringar för perioden, se bilaga 1.

Löpande kostnader

Eftersom verksamheten tas i drift under hösten 2014 har företaget inte kunnat redovisa löpande påverkbara kostnader för 2006-2009 i enlighet med 5 kap. 10-13 §§ Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek. Företaget har istället uppskattat dessa kostnader för perioden, se bilaga 1.

Företaget har, enligt 5 kap. ovan nämnda föreskrifter, prognostiserat sina löpande opåverkbara kostnader till 19 813 tkr för perioden 1 augusti 2014 – 31 december 2015, se bilaga 1. Med opåverkbara kostnader avses kostnader för nätförluster (fördelat på inköp, egen produktion), abonnemang till överliggande och angränsande nät och ersättning till vissa producenter enligt 3 kap. 15 § ellagen samt myndighetsavgifter enligt förordningen (1995:1296) om vissa avgifter på elområdet.

Kvaliteten i sättet att bedriva nätverksamhet

Eftersom verksamheten startar under hösten 2014 finns ingen historisk avbrottsdata för perioden 2006-2009 rapporterad.

Övrigt utredningsmaterial i ärendet

Enligt beslut om nätkoncession meddelat av Ei den 14 mars 2013 (dnr 2012-102330) avseende 8928A och 8928B framgår följande om nätverksamheten. Företaget beviljas tillstånd att bygga och använda en ny 130 kV luftledning mellan Moliden och vindkraftpark Sidensjö i Örnsköldsvik kommun, Västernorrlands län. Kraftledningen kommer att förläggas som markkabel på en sträcka om cirka 220 meter. Företaget beviljas

även tillstånd att bygga och använda en ny 30 kV markkabel mellan delområdena Grässemyran och Björnböle i Örnsköldsviks kommun, Västernorrlands län.

Aktuella regler

I 1 kap. 4 § ellagen (1997:857) definieras vad som avses med **nätverksamhet**. Med det förstås att ställa elektriska starkströmsledningar till förfogande för överföring av el. Till nätverksamhet hör också projektering, byggande och underhåll av ledningar, ställverk och transformatorstationer, anslutning av elektriska anläggningar, mätning och beräkning av överförd effekt och energi samt annan verksamhet som behövs för att överföra el på det elektriska nätet.

Med **intäktsram** avses enligt 1 kap. 5 a § ellagen de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbara från nätverksamheten under en tillsynsperiod.

5 kap. ellagen innehåller bestämmelser om nätkoncessionshavarens intäkter från nätverksamheten och om skälighetsbedömningen av dessa intäkter. Av bestämmelserna framgår bl.a. följande.

En intäktsram ska enligt 1 § första stycket fastställas i förväg för varje tillsynsperiod som ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (4 §).

Vid fastställande av en intäktsram för en nätkoncessionshavarens intäkter från ett ledningsnät inom ett område ska intäktsramen fastställas för varje område för sig och vad gäller intäkter från en regionledning, för nätkoncessionshavarens samtliga regionledningar i hela landet (22 och 23 §§). Om nätmyndigheten enligt 3 kap. 3 § ellagen har medgivit att flera nätkoncessionsområden för område får redovisas samlat, ska dock dessa vid fastställandet av intäktsramen anses utgöra ett område (22 § andra stycket).

Av beslutet om fastställande av intäktsram ska det framgå vilka uppgifter och metoder som har använts vid fastställandet av ramen (3 § andra stycket). Ett sådant beslut gäller utan hinder av att det överklagas, d.v.s. det gäller omedelbart (19 §).

Vid beräkningen av intäktsramens storlek är utgångspunkten (6 §), att ramen ska täcka **skäliga kostnader** för att bedriva nätverksamhet under perioden och ge en rimlig **avkastning** på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas).

När intäktsramen bestäms ska även hänsyn tas till **kvaliteten** i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten (7 §). En sådan bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen. Vid denna bedömning ska ett avbrott i överföringen av el beaktas i den utsträckning avbrottet inte medför skadeståndsskyldighet för nätkoncessionshavaren eller ger rätt till avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen.

Det följer av 5 kap. 7 § tredje stycket ellagen jämfört med 15 § förordningen (2010:304) om fastställande av intäktsram enligt ellagen (kapitalbasförordningen) att Ei har bemyndigats att meddela föreskrifter om vad som avses med kvaliteten i

nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten enligt 5 kap. 7 § ellagen. Sådana föreskrifter har Ei meddelat enligt Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 april 2011.

Med **skäliga kostnader** i nätverksamheten avses kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kostnad för avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen ska dock inte anses vara en skälig kostnad (8 §).

Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under perioden (9 §).

En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen, om det skulle vara oskäligt mot nätkoncessionshavaren att bortse från tillgången.

I **kapitalbasförordningen** finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (7 §) och om värdering av anläggningstillgångar (9-11 §§) samt om förändring i prisläget (12 §). En anläggningstillgång ska ingå (7 §) i kapitalbasen från det halvårsskifte som följer på den tidpunkt då den börjat användas. Tillgången ska inte ingå i kapitalbasen från det halvårsskifte som infaller närmast efter den tidpunkt då den slutat användas.

Bestämmelser avseende vilka uppgifter som ska redovisas

Ei har enligt 16 § 1 kapitalbasförordningen bemyndigats att meddela närmare föreskrifter om skyldigheten för en nätkoncessionshavare att lämna förslag till intäktsram och att lämna uppgifter enligt 5 kap. 2 § ellagen. Ei har med stöd av detta bemyndigande meddelat föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek vilka trädde i kraft den 15 oktober 2010. Föreskrifterna innehåller bl.a. bestämmelser om när en intäktsram senast ska lämnas och vilka närmare uppgifter som ska redovisas.

Bestämmelser avseende avstämning efter periodens slut

Efter periodens slut ska nätmyndigheten (Ei) göra en avstämning av det faktiska utfallet under perioden. Det följer av 5 kap. 13 § jämfört med 5 kap. 14 § ellagen att Ei i vissa fall ska ompröva intäktsramen och för att kunna göra den bedömningen ska myndigheten kontrollera om de antaganden som legat till grund för fastställelsebeslutet överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden.

I 7 kap. 1-5 §§ enligt de ovan nämnda föreskrifterna om redovisning av uppgifter finns närmare bestämmelser om när uppgifterna för avstämning senast ska lämnas (31 mars efter periodens slut) och vilka uppgifter som då ska lämnas till Ei.

Bedömning

Tillsynsperioden

En intäktsram ska enligt 5 kap. 1 § ellagen fastställas för en period om fyra år om det inte finns särskilda skäl för en annan period. I det aktuella fallet påbörjar företaget sin verksamhet under hösten 2014 och har ansökt om en intäktsram för perioden 1 augusti 2014 – 31 december 2015. Tillsynsperioden för i princip samtliga övriga elnätsföretag är 2012-2015. Ei har att beakta att tillsynsperioderna så långt som möjligt sammanfaller i tiden för samtliga företag.

Allmänt om prövningen av en intäktsram

Ei ska ta ställning till om den yrkade intäktsramen är skälig.

Vid bedömningen av skäligheten är utgångspunkten att ramen ska täcka skäliga kostnader för att bedriva nätverksamhet under perioden och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas). Av förarbetena till de nu aktuella bestämmelserna i ellagen, Prop. 2008/09:141 s. 60 – 61, framgår att "de kostnader som avses är i huvudsak kostnader för kapital samt löpande rörliga och fasta kostnader i nätverksamheten". "En förutsättning för att nätverksamheten ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt är att nätföretagen har rätt till en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten." En rimlig avkastning motsvarar den "avkastning som fodras för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk kunna attrahera kapital för investeringar."

Vid bedömningen av den yrkade intäktsramen ska Ei ta hänsyn till om intäktsramen är tillräcklig för att täcka företagets skäliga kostnader och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten. Intäktsramen ska även säkerställa att företagen kan hålla en hög leveranssäkerhet och möjliggöra nödvändiga investeringar, för att bibehålla nätets kapacitet och vid behov bygga ut det befintliga nätet.

Nätтарifferna ska vara utformade så att nätkoncessionshavarens samlade intäkter från nätverksamheten är skäliga i förhållande till dels de objektiva förutsättningarna att bedriva nätverksamheten, dels nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten (prop. 2008/09:141 s. 58). De kostnader som avses är i huvudsak kostnader för kapital samt rörliga och fasta kostnader i nätverksamheten. En förutsättning för att nätverksamheten ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt är att nätföretagen har rätt till en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten. En rimlig avkastning motsvarar den avkastning som fodras för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk kunna attrahera kapital för investeringar (a. prop. s. 60-61). Såväl den gällande som den föreslagna regleringen syftar till att nätföretagens verksamhet ska bedrivas effektivt till låga kostnader. Regleringen ska syfta till att säkerställa att kunden får betala ett skäligt pris för nättjänsten. Vidare ska regleringen bidra till att ge kunderna en långsiktig leveranssäkerhet och trygga den svenska elförsörjningen. Nätföretagen ska också få stabila och långsiktiga villkor för sin nätverksamhet. Ytterligare ett viktigt mål med regleringen är att den ska understödja utvecklingen av en väl fungerande elmarknad (a. prop. s. 58).

Ei:s metod för att pröva skäligheten i den yrkade intäktsramen

För att pröva de yrkade intäktsramarna har Ei tagit fram en schablonmetod som beräknar den intäkt som ett företag långsiktigt behöver för att säkerställa att driften sker med en hög leveranssäkerhet och som ger utrymme för att nödvändiga investeringar kan genomföras. För att säkerställa att samtliga företag behandlas lika är schablonmetodens beräkning frikopplad från företagets bokförda kostnader. Den beräknade intäkten bygger istället på antaganden om vad ett rimligt effektivt företag bör ha för kostnadstäckning och avkastning under perioden. Ei har härvid bedömt att en rimlig avkastning erhålls med en real kalkylränta före skatt om 5,2 procent. En mer ingående beskrivning av Ei:s bedömning av en rimlig kalkylränta återfinns i bilaga 2. När det sedan gäller kapitalkostnaderna som beräknas med schablonmetoden skiljer sig dessa i de allra flesta fall från företagets bokföringsmässiga avskrivningar och finansiella kostnader samt avkastningskrav i verksamheten. Det beror på att Ei anser att kapitalkostnaderna ska ge en långsiktig och stabil utveckling av nätavgifterna genom att de fördelas jämt över tiden. Schablonmetoden tar heller inte hänsyn till hur företagen historiskt har fått kostnadstäckning för sina kostnader för att driva elnätet. Det innebär att skillnaden mellan företagets faktiska intäkter i dagsläget och den långsiktigt stabila intäkt som beräknas med schablonmetoden kan komma att behöva utjämnas. Detta är dock inte nödvändigt för helt nya nät där historiska intäkter saknas.

Den teoretiska grunden för beräkningsmetoderna beskrivs bl.a. i Ei:s rapport Ei R2009:09 förhandsreglering av elnätstariffer – principiella val i viktiga frågor och rapport Ei R2010:24 förhandsprövning av elnätstariffer – slutrapport inför första perioden 2012-2015.

Ei:s bedömning av den yrkade intäktsramen

För att Ei ska kunna beräkna en intäkt med schablonmetoden har Ei begärt in de uppgifter som framgår av föreskrifterna EIFS 2010:6. Företaget har lämnat in de begärda uppgifterna.

Ei har utifrån detta underlag beräknat intäkten med schablonmetoden, se bilaga 3, och funnit att en godtagbar intäktsram uppgår till 29 765 tkr i 2013 års prisnivå.

		tkr
Kapitalkostnad		7 451
Löpande kostnader		
	Opåverkbara kostnader	17 562
	Påverkbara kostnader	4 752
Beräknad intäktsram enligt schablonmetoden		29 765
Yrkad intäktsram		32 626

Kapitalkostnaden har beräknats utifrån de investeringar som företaget planerar att genomföra under andra halvåret 2014 som uppgår till 124 425 tkr, se bilaga 1.

Ei bedömer att en real kalkylränta före skatt på 5,2 procent⁴ är skälig, samt att avskrivningstiderna ska vara 40 respektive 10 år. Motiven till de valda avskrivningstiderna redovisas i Ei:s rapport förhandsprövning av elnätstariffer – slutrapport inför första perioden 2012-2015 Ei R2010:24.

Ei har beräknat kapitalkostnaden till 7 451 tkr. En detaljerad redovisning av beräkningen av kapitalkostnaden för företaget framgår av bilaga 3.

Den löpande opåverkbara kostnaden har beräknats i enlighet med den prognos företaget har redovisat till Ei. En detaljerad redovisning av beräkningen av den opåverkbara kostnaden för företaget framgår av bilaga 3.

Nätverksamheten tas i drift under hösten 2014 och därför har företaget inte rapporterat några historiska löpande kostnader. Istället har företaget prognosticerat dessa kostnader för 1 oktober 2014 – 31 december 2015. De löpande påverkbara kostnaderna för perioden beräknas därför till 4 752 tkr. Om prognosen vid avstämning efter perioden skiljer sig väsentligt mot utfallet kan intäktsramen komma att omprövas på Ei:s initiativ.

Företaget har yrkat att intäktsramen ska bestämmas till 32 626 tkr i 2013 års prisnivå för perioden 1 augusti 2014 – 31 december 2015. Företaget inkom med sin ansökan den 30 april 2014 som senast kompletterats den 2 september 2014. Ei har därför inte haft möjlighet att besluta om intäktsram från 1 augusti 2014, mot denna bakgrund finner Ei att företagets intäktsram ska fastställas för perioden 1 oktober 2014 – 31 december 2015. Enligt Ei:s metod uppgår en skälig intäktsram för Sidensjö Vindkraft Elnät AB till 29 765 tkr i 2013 års prisnivå. Företagets yrkande om 32 626 tkr överstiger detta belopp med 2 861 tkr. Anledningen till denna skillnad är endast att företaget har yrkat att intäktsramen ska fastställas för perioden 1 augusti 2014 – 31 december 2015. Skäl att fastställa intäktsramen till yrkat belopp föreligger därför inte.

Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten

Ei ska vid beräkning av en skälig intäktsram också ta hänsyn till kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten enligt 5 kap. 7 § ellagen.

Ei har med stöd av bemyndigande, utarbetat föreskrifter (EIFS 2011:1), för bedömning av kvalitetsnivån i nätverksamheten såsom redovisats ovan under rubriken Aktuella regler. Innebörden i dessa föreskrifter är att Ei vid fastställande av en intäktsram också fastställer normnivån på kvaliteten för perioden. Mer om hur kvaliteten i nätverksamheten ska bedömas beskrivs i Ei:s rapport Ei R2010:08 Kvalitetsbedömning av elnät vid förhandsreglering.

Enligt 4 kap. 1 § Ei:s föreskrifter (EIFS 2011:1) ska Ei, enligt vad som följer av 4 kap. 3 och 6 §§ samma föreskrifter fastställa en normnivå för kvaliteten baserad på företagets

---

⁴ Motivering till vald kalkylränta framgår av bilaga 2

leveransavbrott under de fyra kalenderår som infaller två år innan tillsynsperioden börjar.

Ei:s föreskrifter (EIFS 2011:1) definierar vad som avses med kvaliteten i en nätkoncessionshavares sätt att bedriva nätverksamhet. För regionnätsföretag beräknas kvaliteten med fyra kvalitetsindikatorer som beskrivs närmare i 4 kap. 7-10 §§. Företaget har inte haft någon tidigare verksamhet och det saknas därmed möjlighet att bedöma kvaliteten på det sätt som följer av Ei:s föreskrifter. Mot denna bakgrund finner Ei att det inte är möjligt att beakta kvaliteten vid bedömningen av intäktramen för den första tillsynsperioden.

Avstämning efter periodens slut

Allmänt

Efter periodens slut gör Ei en avstämning mellan de antaganden och förutsättningar som legat till grund för den fastställda intäktsramen enligt detta beslut. I Ei:s tillsyn ingår också att göra en jämförelse mellan företagets samlade, faktiska intäkter och den fastställda intäktsramen (Prop. 2008/09:141. s. 40 f och s. 180).

Den fastställda intäktsramen förutsätter att det faktiska utfallet avseende kapitalbasens investeringar och utrangeringar ska jämföras med den prognos företaget gjort. Detsamma gäller för den löpande opåverkbara kostnaden. Prognosen ska jämföras med det faktiska utfallet. För det fall det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa ska Ei ompröva intäktsramen (5 kap. 13 och 14 §§).

I Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) finns närmare bestämmelser om när och vilka uppgifter företaget ska lämna för att Ei ska kunna göra denna avstämning.

Automatisk justering av intäktsramen

Intäktsramen fastställs i 2013 års prisnivå. I samband med att avstämning görs efter periodens slut på sätt som redovisats i föregående avsnitt, kommer Ei att räkna om den beslutade intäktsramen för vart och ett av åren med vissa kostnadsprisindex. Dessa är faktorprisindex för byggnader avseende kapitalkostnaden och faktorprisindex för elnätsverksamhet avseende dels den löpande påverkbara kostnaden och dels den löpande opåverkbara kostnaden enligt vad som anges i punkterna 1a-c i beslutet.

Avstämning av intäkterna för perioden mot intäktramen

Om det visar sig att nätkoncessionshavarens samlade intäkter från nätverksamheten under perioden avviker från den fastställda intäktsramen, kan ramen för påföljande tillsynsperiod komma att minska respektive öka med det avvikande beloppet. I vissa fall tillkommer dessutom ett överdebiteringstillägg. Detta följer av 5 kap. 20 och 21 §§ ellagen.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ska intäktsramen för Sidensjö Vindkraft Elnät AB avseende redovisningsenheten RER00908 uppgå till 29 765 tkr för perioden 1 oktober 2014 - 31 december 2015.

Kapitalkostnader	7 451
Påverkbara kostnader	4 752
Opåverkbara kostnader	17 562
Beslutad intäktsram 1 oktober 2014 - 31 december 2015	29 765

Enligt 5 kap. 19 § ellagen gäller detta beslut omedelbart.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (överklagande till förvaltningsrätten)

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit ställföreträdande generaldirektören Tony Rosten, chefsjuristen Göran Morén, biträdande chefsjuristen Hanna Abrahamsson samt analytikern Anna Elfwén, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Anna Elfwén

Bilagor

- 1 Inrapporterade uppgifter
- 2 Kalkylränta i elnätsverksamhet, Energimarknadsinspektionen
- 3 Beräkнад intäktsram
- 4 Faktorprisindex för byggnader (SCB)
- 5 Faktorprisindex för elnätsverksamhet, regionnät (SCB)
- 6 Hur man överklagar